

keligt. Men Kredsen for en saadan proklameret Dyrtids Rækkevidde strækker sig langt videre. Det være sagt i al Beskedenhed! Jeg hører til dem, der have en Slags Medansvar for en stor dansk Kommunes finansielle Virksomhed. Hvis det blev anerkendt af Staten, at en saadan Dyrtid var til Stede, og Lovgivningsmagten drog Konsekvenserne deraf, vilde det være ganske umuligt for Landets Kommuner at unddrage sig Følgerne deraf med Hensyn til deres Embeds- og Arbejds lønninger. Men Virkningen vilde række sig langt videre ud over hele det private Erhvervsliv. Jeg tager neppe fejl i, at der i et af de største københavnske Højreblade i et og samme Aar i to paafølgende Numre fandtes Artikler, af hvilke den ene indeholdt et meget bøst Angreb paa dette Tings Flertal og særlig min Ringhed, fordi jeg havde protesteret mod, at der forelaa en Dyrtid i dette Ords egentlige Forstand, og, som sagt, i samme eller i det paafølgende Nr. indeholdt Bladet en lille Artikel om, at dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening havde nedsat et Udvalg bestaaende af Repræsentanter for Fag, i hvilke der var blevet rejst Lønkrav fra de paagældende Fagforeninger, for at enes om en Fællesoptræden i den Anledning. Nu kan jeg selvfølgelig ingen Mening have om, hvad denne Fællesoptræden skulde betyde. Det er muligt, at det skulde betyde i Endrægtighed at ville forhøje Lønningerne f. Eks. under Indtrykket af den tilstedeværende Dyrtid. Jeg har dog nogen Grund til at tro, at dette ikke var Meningen dermed, og at Bestræbelser for at holde igen paa dette Punkt ogsaa være Genstand for det paagældende Højreblads Sympati. Jeg erkender gerne, at de almindelige økonomiske Forhold i Danmark vel kunde tilraade en vis Besindighed og Forsigtighed paa dette Omraade. Men jeg har kun villet antyde, hvor langt og hvorvidt Følgerne af en proklameret Dyrtid vilde strække sig, og Spørgsmaalet er da, om det er lykkedes Finansministeren at godtgøre, at en saadan Dyrtid foreligger. Hvad Motiverne indeholde er overmaade knapt og tørt. Der henvises til nogle summariske Beregninger fra statistisk Bureau, men om deres nærmere Indhold faa vi intet at vide, og saa gøres der en af disse snart trivielle Bemærkninger om Prisstigning paa Husleje, Brændsel osv., som vi alle erkende ere delvis rigtige. Den højtærede Finansminister har aabenbart ikke selv anset det for tilstrækkeligt og derfor ved Forelæggelsen af dette Lovforslag i Mødet den 4de Februar gjort nogle

supplerende Bemærkninger, idet han med Tal, hentede hist og her fra, har søgt at dokumentere og navnlig at vække Indtryk af, at der i det hele og store er en stærk Prisstigning. Der er hentet nogle Tal fra det engelske Blad „Economist“, og der anføres desuden af den højtærede Minister enkelte Tal med Hensyn til Prisen paa forskellige Livsfornødenheder herhjemme, snart for Tidsrummet fra 1896—1900 og snart for Tidsrummet fra 1899—1900 osv., idet han dog paa enkelte Punkter erkender, at der allerede for nogle af disse prisstegnede Artiklers Vedkommende er indtraadt en Dalen af Prisen. Det er ikke noget omhyggeligt, noget meget grundigt Arbejde. Jeg nævner for Sammenlignings Skyld det Arbejde, hvormed et Lovforslag om Dyrtidstillæg var underbygget, som blev forelagt af Finansminister Krieger i Samlingen 1873—74. Der findes i Rigsdagstidendens nævnte Aargang Tillæg A. Sp. 2090, en omhyggelig Afhandling af den daværende Chef for statistisk Bureau, nuværende Professor Falbe-Hansen, som paa-viser Dyrtiden i Almindelighed og dens almindelige Aarsager og dernæst godtgør, hvorledes den virkelig er indtraadt. Det i nærværende Samling forelagte Lovforslag byder intet tilsvarende Materiale for os. Det er en Selvfølge, at i de faa Dage, i hvilke dette Lovforslag har foreligget, har det ikke været muligt for os at tilvejebringe et Materiale, som det ikke er lykkedes den højtærede Finansminister at tilvejebringe i 4 Maaneder. Jeg nærer ikke den mindste Tvivl om, at hvis Materialet havde kunnet skaffes tilveje, havde en saa anset Prishistoriker som den ærede Finansminister skaffet det til Stede. Jeg tror ikke, det har været muligt for ham, og endnu mindre har det været muligt for os. Imidlertid tror jeg dog, at jeg er i Stand til at nævne nogle Tal, som i nogen Grad ville modificere det Indtryk, som det har været den højtærede Finansminister ønskeligt at fremkalde for os. Maa jeg for det første bemærke, om Dyrtid i Almindelighed, at derom forekommer der mig egentlig kun at kunne være Tale, naar der er indtraadt en fuldstændig Omvæltning enten lokal eller universel; lokal f. Eks., naar en befæstet By bliver Genstand for Belejring og Levneds- og Forraadsmidler indskrænkes til det, der er inden for Voldene, naar Belejringen begynder; universel er Omvæltningen i Prisforholdene, naar der indtræder en revolutionel Begivenhed som Amerikas Opdagelse i Slutningen af det 15de Aarhundrede, som